

B9-0063/2023

16.1.2023

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Bizottság nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) bekezdése alapján

az Ukrajna elleni agresszió büntetével foglalkozó törvényszék létrehozásáról
(2022/3017(RSP))

**Sergey Lagodinsky, Markéta Gregorová, Bronis Ropé, Ignazio Corrao,
Hannah Neumann, Anna Cavazzini, Francisco Guerreiro, Marie
Toussaint, Viola von Cramon-Taubadel, Alice Kuhnke, Jakob G. Dalunde,
Heidi Hautala, Tineke Strik**
a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása az Ukrajna elleni agresszió büntetével foglalkozó törvényszék létrehozásáról (2022/3017(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Oroszországról és Ukrajnáról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen az Ukrajnában elkövetett háborús bűncselekmények büntetlensége elleni küzdelemlről szóló, 2022. május 19-i állásfoglalására¹,
 - tekintettel az ENSZ Alapokmányára, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, az Európa Tanács emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményére, valamint a Római Statútumra és a Statútumnak az agresszió büntetéről szóló kampaljai módosításaira,
 - tekintettel a Bizottság 2022. november 30-i sajtóközleményére, amely lehetőségeket vázol fel annak biztosítására, hogy Oroszországot felelősségre vonják az elkövetett bűncselekményekért,
 - tekintettel az Európai Tanács 2022. december 15-i következtetéseire,
 - tekintettel az ENSZ Közgyűlésének a Nemzetközi Büntetőbíróság jelentéséről szóló, 2022. november 2-i, valamint az Ukrajna elleni agresszió orvoslásának és jóvátételének előmozdításáról szóló, 2022. november 14-i határozatára,
 - tekintettel az ENSZ Közgyűlésének „Uniting for Peace” [Egyesülve a békéért] című, 1950. november 3-i határozatára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az ENSZ Alapokmánya és a nemzetközi jogi elvek rögzítik az államok szuverén egyenlőségének elvét és azt, hogy az államoknak nemzetközi érintkezéseik során tartózkodniuk kell a más államok területi épsége vagy politikai függetlensége ellen irányuló fenyegetéstől vagy erőszak alkalmazásától;
- B. mivel az Oroszországi Föderáció 2022. február 24. óta jogellenes, provokáció nélkül indított és indokolatlan agressziós háborút folytat Ukrajna ellen, és mivel 2022. március 16-án a Nemzetközi Bíróság felszólította az Oroszországi Föderációt, hogy „haladéktalanul függessze fel megkezdett katonai műveleteit ... Ukrajna területén”; mivel az Ukrajna elleni agresszió büntetének elkövetéséért felelős személyek nem maradhatnak büntetlenül;
- C. mivel a Barcelona Traction ügyben a Nemzetközi Bíróság jelezte, hogy az agresszió törvényen kívül helyezéséből eredő kötelezettségek a nemzetközi közösség egészével,

¹ HL C 479., 2022.12.16., 68. o.

nem pedig az egyes államokkal szemben fennálló kötelezettségek;

- D. mivel 2022. november 30-án a Bizottság lehetőségeket terjesztett elő annak biztosítására, hogy Oroszországot felelősségre lehessen vonni az általa elkövetett bűncselekményekért, és megjegyezte, hogy Oroszország nem fogadja el a Nemzetközi Büntetőbíróság (NBB) joghatóságát, és hogy az agresszió büntettéért – a legfelsőbb politikai és katonai vezetés által elkövetett bűncselekményért – ezért az NBB nem folytathat büntetőeljárást; mivel a Bizottság alternatív lehetőségeket javasolt az igazságszolgáltatás biztosítására vonatkozóan, nevezetesen egy többoldalú szerződésen alapuló különleges, független nemzetközi bíróság vagy a nemzeti igazságszolgáltatási rendszerbe integrált, nemzetközi bírakkal rendelkező, különös hatáskörű törvényszék révén, amelyek mindegyikéhez az ENSZ erőteljes támogatására lenne szükség;
- E. mivel 2022. december 15-én az Európai Tanács üdvözölte és szorgalmazta a további erőfeszítéseket a háborús bűncselekmények és az agresszió büntette miatti teljes körű elszámoltathatóság biztosítása érdekében, és felkérte a Bizottságot, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét és a Tanácsot, hogy az uniós és a nemzetközi joggal összhangban folytassák az ezzel kapcsolatos munkát, hangsúlyozva, hogy az agresszió büntettének büntetőeljárás alá vonása a nemzetközi közösség egészét érintő kérdés;
- F. mivel bármely különleges törvényszék kizárólag az Ukrajna elleni agresszió büntetével, nem pedig az Oroszország által Ukrajnában elkövetett háborús és emberiség elleni bűncselekményekkel foglalkozna; mivel egy ilyen törvényszék kiegészítené és nem helyettesítené az NBB-t; mivel számos precedens van nemzetközi ad hoc büntetőtörvényszékek felállítására; mivel a Nemzetközi Katonai Törvényszék 1945. évi Alapokmánya (Nürnbergi Alapokmány) a béke elleni bűncselekmény példaként említi az agresszív háború tervezését, előkészítését, kezdeményezését vagy folytatását;
- G. mivel az agresszív háború rendkívül veszélyes nemzetközi bűncselekmény, különösen a tömegpusztító fegyverek valamennyi típusának lehetséges használatával összefüggésben, ami katasztrofális következményekkel jár a világbékére és az emberek életére nézve, valamint súlyos, hosszú távú károkat okoz a természeti környezetben és az éghajlatban;
1. a lehető leghatározottabban elítéli az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni agresszív háborúját, valamint Belarusz e háborúban való részvételét, és követeli, hogy Oroszország haladéktalanul szüntesse meg az Ukrajnában folytatott valamennyi katonai tevékenységet, és feltétel nélkül vonjon ki Ukrajna teljes, nemzetközileg elismert területéről minden haderőt és katonai felszerelést;
 2. kifejezi osztatlan szolidaritását Ukrajna népével, teljes mértékben támogatja Ukrajna nemzetközileg elismert határain belüli függetlenségét, szuverenitását és területi integritását, és hangsúlyozza, hogy ez a háború a nemzetközi jog súlyos megsértését jelenti;
 3. felszólít egy különleges törvényszék felállítására az Oroszországi Föderáció politikai és katonai vezetése által Ukrajna ellen elkövetett agresszió büntettének kivizsgálása és az elkövetők büntetőeljárás alá vonása érdekében, és sürgeti a tagállamokat, hogy támogassák egy ilyen törvényszék felállítását; úgy véli, hogy az EU-nak vezető szerepet

kell vállalnia a büntetlenség elleni és a békéért folytatott küzdelemben;

4. hangsúlyozza, hogy az Ukrajna elleni agresszió büntetével foglalkozó különleges törvényszék fontos szerepet játszana abban, hogy igazságot szolgáltatson az ukrán népnek, megkönnyítse a jóvátételt és a jövőbeli megbékélés folyamatát, valamint abban, hogy elrettentsen más nemzetközi szereplőket attól, hogy kövessék Oroszország jogellenes agresszióját;
5. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy – különösen az ENSZ keretében – működjenek együtt a hasonlóan gondolkodó partnerekkel annak érdekében, hogy jogilag megalapozott közös utat találjanak e különleges törvényszék létrehozása és az összes nyitott kérdés megoldása érdekében, különös tekintettel egy ilyen törvényszék legitimitására, az állami tisztviselők mentelmi jogára és az érintett távollétében történő eljárás lefolytatására;
6. sürgeti a tagállamokat és az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy minden rendelkezésükre álló eszközt használjanak fel az ENSZ Közgyűlésével való együttműködés fokozására és a Közgyűlésen belüli koalíciók kiépítésére annak érdekében, hogy olyan többség jöjjön létre, amely támogatna egy különleges törvényszék létrehozására irányuló esetleges ENSZ-kezdeményezést; hangsúlyozza más nemzetközi fórumok – többek között az Európa Tanács, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet és a G7-ek – fontosságát ebben az erőfeszítésben;
7. támogatja az ENSZ Közgyűlésének ajánlását, amely az első lépés az ENSZ tagállamai által Ukrajnával együttműködve létrehozandó nemzetközi kárnyilvántartás felé, amely az összes érintett természetes és jogi személyt ért kár, veszteség vagy sérülés, valamint a természeti környezetet és az éghajlatot, valamint Ukrajna államát ért, az Orosz Föderáció által Ukrajnában vagy Ukrajna ellen elkövetett nemzetközi jogellenes cselekmények által okozott hosszú távú, széles körű és súlyos károk, valamint a bizonyítékok gyűjtésének előmozdítása és koordinálása érdekében dokumentált formában a bizonyítékok és kérelmek nyilvántartására szolgálna;
8. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy Ukrajnával együttműködésben biztosítsanak minden szükséges pénzügyi és gyakorlati támogatást az Ukrajna elleni agresszió büntetével és a fent említett nemzetközi kárnyilvántartással foglalkozó jövőbeli törvényszékeknek, beleértve a létrehozásukhoz szükséges azonnali jogi és technikai előkészítő munkát is;
9. felkéri a Bizottságot, a Tanácsot és a tagállamokat, valamint partnereiket és szövetségeseiket, hogy folytassanak megbeszéléseket arról a jogi lehetőségről, hogy az orosz állam szuverén eszközeit a nemzetközi jog Oroszország általi ukrainai megsértése miatti jóvátételként használják fel, többek között azért, hogy e jogsértések súlyos jellege miatt megtagadják az ilyen eszközök szuverén mentességének védelmét vagy korlátozzák az ilyen védelmet;
10. megismétli, hogy teljes mértékben támogatja az NBB munkáját arra vonatkozóan, hogy megszűnjön a nemzetközi közösség szempontjából legsúlyosabb büntettek elkövetőinek büntetlensége;
11. felhívja az EU-t, hogy fogadjon el közös álláspontot az agresszió büntetéről és e

tekintetben az NBB Római Statútumának kampaljai módosításairól; felszólítja Bulgáriát, Dániát, Franciaországot, Görögországot, Magyarországot és Romániát, hogy fogadják el és ratifikálják a kampaljai módosításokat;

12. kitart amellett, hogy a háborús bűncselekmények és az emberiség elleni bűncselekmények, valamint az esetleges népirtás vagy népirtás szándékával elkövetett cselekmények elkövetőit, valamint a felelős kormánytisztviselőket és katonai vezetőket felelősségre kell vonni; teljes mértékben támogatja az NBB folyamatban lévő vizsgálatát, és felhívja a tagállamokat, hogy e célból hatékonyabban működjenek együtt az NBB-vel; sürgeti Ukrainát, hogy ratifikálja a Római Statútumot és annak módosításait, és váljon a Nemzetközi Büntetőbíróság hivatalos tagjává;
13. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének / az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének, az Európai Külügyi Szolgálatnak, a tagállamok kormányának és parlamentjének, az Európa Tanácsnak, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek, Ukrajna elnökének, kormányának és a Verhovna Radának, valamint az Oroszországi Föderáció elnökének, kormányának és parlamentjének.